

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jany Jurečkové v právní věci

žalobkyně: **Biohovězí s.r.o.**

sídlem Hazlov 453

zastoupena Mgr. Petrem Sigmundem, advokátem

sídlem Jiráskova 614/11, Česká Lípa

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**

sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2014, č. j. 72525/2014-MZE-14132,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2014, č. j. 72525/2014-MZE-14132, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč k rukám Mgr. Petra Sigmunda, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „správní orgán I. stupně“), kterým jí byla poskytnuta dotace v rámci agroenvironmentálních opatření na rok 2013, a to na podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí a ošetřování travních porostů. Správní orgán I. stupně při provedení kontroly na místě zjistil celou řadu nedostatků, na základě nichž byla výše dotace snížena;

žalobkyně brojí pouze proti dílčímu závěru kontroly, že byl zrušen chráněný krajinný prvek – skupina dřevin, čímž došlo k porušení podmínek Dobrého zemědělského a environmentálního stavu, které jsou uvedeny v příloze č. 3 nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor (dále jen „DZES“).

2. Za prvé žalobkyně namítá, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro vnitřní rozpornost. Byly sice provedeny důkazy o tom, že na předmětném pozemku bylo odklizeno pádem poškozené dřevo po sněhové kalamitě v roce 2013, avšak přesto správní orgány dovodily, že poškození dřeva mohla způsobit žalobkyně, protože zrušení krajinného prvku včas nenahlásila. Z provedených důkazů však bylo zcela evidentní, že žalobkyně na poškození dřeva vinu nenesla.
3. Žalobkyně připouští, že byla povinna podat zprávu o existenci zrušení krajinného prvku v důsledku zásahu vyšší moci do deseti dnů od okamžiku, kdy se o něm dověděla, avšak tvrdí, že za nesplnění této povinnosti neexistuje žádná zákonná sankce. Navíc napadené rozhodnutí neobsahuje úvahu o tom, kdy desetidenní lhůta, dle žalobkyně pořádková, začala plynout. Podle názoru žalobkyně tato lhůta započala až v okamžiku, kdy jí byly sděleny výsledky kontroly. V každém případě však pouhé nesplnění oznamovací povinnosti nepředstavuje porušení DZES a nejedná o důvod pro snížení dotace. Žalobkyně je přesvědčena, že žalovaný tento nesprávný výklad zaujal jen proto, aby zvýšil procento zjištěných nedostatků při poskytování dotací, což žalobkyně prokazuje zápisem z 63. jednání antibyrokratické komise Ministerstva zemědělství konaného dne 28. 5. 2014.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že podle čl. 22 – 24 nařízení Rady (ES) č. 73/2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003, (dále jen „nařízení č. 73/2009“) se snižují platby žadateli o dotaci, který svým jednáním či opomenutím způsobil, že nebyly dodrženy požadavky DZES. Žalovaný dále považuje za krajně nepravděpodobné, že by si žalobce za celé vegetační období nevšiml, že na jeho pozemku, na němž probíhala pastva, došlo k odstranění krajinného prvku, a tuto skutečnost se dověděl až při probíhající kontrole. Žalovaný uzavřel, že diskuse o dané problematice v rámci antibyrokratické komise dosud nebyla ukončena; rozhodovací praxe je jednotná, tedy se vyžaduje po žadateli o dotaci, aby prokázal, že zrušení krajinného prvku nezavinil. S odkazem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/13 žalovaný požadoval paušální náhradu nákladů řízení ve výši 600 Kč.
5. Ze správního spisu doplněného dne 30. 8. 2017 soud zjistil následující, pro řízení podstatné skutečnosti.
6. Žalobce dne 14. 5. 2013 požádal prostřednictvím jednotné žádosti o zemědělské dotace na rok 2013, a to mimo jiné o platby v rámci agroenvironmentálních opatření ekologické zemědělství a ošetřování travních porostů na pozemkový blok č. 890-1000 5301/4 (dále jen „pozemkový blok“).
7. V období od 11. 9. 2013 do 26. 9. 2013 provedl správní orgán I. stupně kontrolu na místě, z níž vyhotovil protokol č. j. SZIF/2013/0279713. V protokolu se uvádí, že na pozemkovém bloku bylo zjištěno zrušení krajinného prvku – skupina dřevin.

8. Správní orgán I. stupně v návaznosti na závěry kontroly vydal rozhodnutí ze dne 29. 7. 2014, č. j. SZIF/2014/0245069, jímž žalobkyni udělil dotaci v rámci agroenvironmentálních opatření pro rok 2013 ve výši 2 576 136,39 Kč. Z odůvodnění rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že dotace nebyla udělena pro pozemkový blok, na němž byl zrušen krajinný prvek. Tím došlo k porušení bodu 6 DZES. Za toto porušení byla dotace snížena o 3 %.
9. Proti prvostupňovému rozhodnutí žalobkyně brojila odvoláním, v němž uvedla, že zničení krajinného prvku bylo způsobeno vyšší mocí, a to kalamitou v jarním období roku 2013. K tomu žalobkyně doložila potvrzení lesního správce Ing. J. S., který uvedl, že Lesní správa Františkovy Lázně prováděla v jarním období roku 2013 zpracování nahodilé těžby z kalamity v lesním porostu sousedícím s půdním blokem žalobkyně. Dále žalobkyně předložila vyjádření V. P. ze dne 24. 1. 2014, v němž se uvádí, že jeho těžařská firma uklízela v I. čtvrtletí roku 2013 padlé dříví po sněhové kalamitě, mimo jiné i na půdním bloku žalobkyně.
10. Žalovaný odvolání zamítl rozhodnutím ze dne 31. 10. 2014, č. j. 72525/2014-MZE-14132. Uvedl, že v řízení o námitkách proti protokolu o kontrole žalobkyně neprokázala, že by nebyla původcem odstranění skupiny stromů. Důkazy ke svým tvrzením předložila až v řízení o odvolání. Předloženými dokumenty dle žalovaného žalobkyně jednoznačně neprokázala, že nenese zavinění na zrušení předmětného krajinného prvku. Pokud k němu došlo v důsledku kalamity, tedy vyšší moci, měla žalobkyně povinnost podat správnímu orgánu I. stupně do deseti pracovních dnů ohlášení dle čl. 47 odst. 1 nařízení Komise č. 1974/2006, kterým se stanoví podrobná pravidla pro použití nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), (dále jen „nařízení č. 1974/2006“), což neučinila.
11. Městský soud v Praze napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.
12. Žaloba je důvodná.
13. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů.
14. Předně soud uvádí, že nepovažoval za důvodnou námitku, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné z důvodu vnitřní rozpornosti. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalobkyni byla podpora snížena pro nedodržení DZES. Toto nedodržení žalovaný spatřoval jednak v tom, že žalobkyně neprokázala, že došlo k zásahu vyšší moci, jednak v tom, že i kdyby k zásahu vyšší moci skutečně došlo, pak žalobkyně neprovedla včasné oznámení této skutečnosti správnímu orgánu I. stupně. Tato subsidiární argumentace žalovaného je přípustná a není vnitřně rozporná, neboť žalovaný zdůvodňuje, že odvolání žalobkyně není důvodné proto, že neunesla důkazní břemeno ohledně jí tvrzených skutečností, avšak i kdyby toto důkazní břemeno unesla, bylo by její odvolání nedůvodné z jiné příčiny. V tomto ohledu tedy napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné není.
15. Soud se tedy zabýval tím, zda je odůvodnění napadeného rozhodnutí z hlediska požadavků aplikovatelných právních předpisů dostatečné. Nejprve zabýval otázkou, zda samotná

skutečnost, že žalobkyně neprovedla oznámení o zásahu vyšší moci, může vést ke snížení podpory.

16. Podle bodu 6 DZES „žadatel nezruší, popřípadě nepoškodí krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník“.
17. Podle čl. 23 odst. 1 nařízení č. 73/2009 „[p]okud nejsou povinné požadavky na hospodaření nebo požadavky týkající se dobrého zemědělského a environmentálního stavu kdykoli v průběhu daného kalendářního roku (dále jen „daný kalendářní rok“) dodrženy a důvodem je jednání nebo opomenutí přičitatelné zemědělci, který předložil žádost o podporu v daném kalendářním roce, je po použití článků 7, 10 a 11 celková výše přímých plateb, které byly nebo mají být dotyčnému zemědělci poskytnuty, snížena nebo vyloučena v souladu s prováděcími pravidly stanovenými v článku 24.“
18. Podle čl. 24 odst. 1 nařízení č. 73/2009 se při snížení podpory z důvodu nedodržení pravidel podmíněnosti vezme v úvahu závažnost, rozsah, trvalost a opakování zjištěného nedodržení.
19. Podle čl. 47 odst. 2 nařízení č. 1974/2006 „[p]řípady vyšší moci nebo výjimečné okolnosti oznámí zemědělec nebo jím pověřená osoba do deseti pracovních dnů ode dne, kdy tak zemědělec nebo jím pověřená osoba může učinit, písemně příslušnému orgánu spolu s odpovídajícími důkazy jím uznávanými“.
20. Soud konstatuje, že žádný unijní ani český právní předpis nestanoví, že důsledkem nedodržení lhůty pro oznámení zásahu vyšší moci podle čl. 47 odst. 2 nařízení č. 1974/2006 je automaticky snížení podpory pro nedodržení pravidel podmíněnosti. Právě naopak, z čl. 23 a 24 nařízení č. 73/2009 jednoznačně vyplývá, že důvodem ke snížení či neposkytnutí přímé platby je pouze porušení DZES, přičemž má být hodnocena jeho závažnost, a dále pak též míra zavinění zemědělce. Pokud by mělo nedodržení desetidenní lhůty pro oznámení dotačnímu orgánu bez dalšího být důvodem ke snížení platby, muselo by to být výslovně stanoveno některým z přímo aplikovatelných právních předpisů. Žalovaný na žádný takový předpis neodkázal a dle názoru soudu takový předpis neexistuje. Neoznámení zásahu vyšší moci ve lhůtě deseti pracovních dnů od okamžiku, kdy se zemědělec o zásahu vyšší moci dověděl, tedy nemůže vést automaticky ke snížení podpory. Pokud žalobkyně v odvolání tvrdila, že odstranění krajinného prvku bylo způsobeno sněhovou kalamitou, přičemž k těmto svým tvrzením navrhovala důkazy, měl žalovaný tyto důkazy provést a vyhodnotit.
21. Na tom nic nemění ani skutečnost, že žalobkyně uvedené důkazy nepředložila již v řízení o námitkách proti protokolu o kontrole. Žádný procesní předpis nestanoví, že by skutečnosti a důkazy neuplatněné v námitkách proti protokolu o kontrole nebylo možné uplatnit později ve správním řízení o snížení dotace. Ani toto zdůvodnění postupu žalovaného uvedené v napadeném rozhodnutí tedy nemůže obstát.
22. Žalovaný tedy měl zkoumat, zda se žalobkyně skutečně dopustila porušení bodu 6 DZES, nebo nikoliv. Soud se s žalovaným ztotožňuje pokud, že je to žalobkyně, kdo má povinnost tvrdit a prokazovat, že k odstranění chráněného krajinného prvku nedošlo jejím zaviněním. Je to totiž ona, kdo se účastí v programu přímých plateb na podporu zemědělství a rozvoje venkova dobrovolně zavázal dodržovat pravidla DZES. Pokud tedy na jí spravovaném půdním bloku dojde k porušení těchto pravidel, je třeba vycházet z vyvratitelné domněnky, že toto porušení způsobila žalobkyně, a to při nejmenším

z nedbalosti. Důkazní břemeno žalobkyně ohledně tvrzení o zásahu vyšší moci lze opřít též o výše citované ustanovení čl. 47 odst. 2 nařízení č. 1974/2006.

23. Žalobkyně však v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně tvrdila, že ke zničení chráněného krajinného prvku došlo v důsledku kalamity, a k tomu tvrzení navrhovala důkazy. Žalovaný sice mohl tyto důkazy posoudit v souladu s principem volného hodnocení důkazů, jeho postup však nesměl vykazovat znaky svévole. Žalovaný však k hodnocení žalobkyní předložených důkazů v napadeném rozhodnutí uvedl pouze tolik, že žalobkyně „*doložením výše uvedených dokumentů jednoznačně neprokázala, že nenese zavinění na zrušení předmětného krajinného prvku*“. Tato úvaha však nebyla nijak dále rozvedena.
24. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, z odůvodnění rozhodnutí o odvolání musí být „*seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů*“.
25. Těmto požadavkům žalovaný nedostál, neboť neuvedl, proč považoval žalobkyní předložené důkazy za nedostatečné k prokázání jejich tvrzení. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. V dalším řízení je dle § 78 odst. 5 s. ř. s. žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Bude povinností žalovaného opětovně vyhodnotit důkazy předložené žalobkyní v řízení o odvolání a v novém rozhodnutí srozumitelně a úplně vyložit, jakými myšlenkovými postupy byl při učiněných závěrech veden.
26. Výrok o nákladech řízení vychází ze skutečnosti, že žalobkyně byla v řízení plně úspěšná, a tak jí oproti žalovanému náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalobkyně předně uhradila soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3.000,- Kč. Další její náklady tvoří odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení ve věci a podání návrhu ve věci samé. Dle ustanovení § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100,- Kč (2 x 3 100 = 6 200). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon (2 x 300 = 600). Odměna advokáta tak celkem činí 6 800,- Kč a DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228,- Kč. Spolu se zaplaceným soudním poplatkem tedy žalobkyni vznikly náklady ve výši 11 228,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední

den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 17. září 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu